

Metodebeskrivelse for opgørelse af ÅOK og ÅOP for 2021

Indhold

Indledning	2
Metodebeskrivelse	3
Afstemningskema	5
Erklæringer	7
Direktionens erklæring	7
Den uafhængige revisors erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP	8

Indledning

Dette dokument indeholder en overordnet metodebeskrivelse for afstemning af opgørelsen af ÅOK og ÅOP for PensionDanmarks medlemmer.

Formålet med opgørelse af ÅOK og ÅOP er, at det enkelte medlem kan se sine egne samlede omkostninger – inklusive de indirekte investeringsomkostninger, som er fratrukket inden afkastet tilskrives pensionsordningen.

ÅOK er et kronebeløb – årlige omkostninger i kroner. ÅOP er en procentsats og er de årlige omkostninger i kroner i procent af det enkelte medlems opsparing inklusive andel af ufordelte kundemidler samt erstatnings- og gruppelivshensættelser ved udgangen af året.

Afsnittet "Metodebeskrivelse" indeholder en beskrivelse af, hvilke omkostningselementer der er indregnet, hvordan de er opgjort, og hvordan de er fordelt på enkelte medlemmer.

Afsnittet "Afstemningsskema" indeholder et skema, der viser sammenhængen mellem summen af de ÅOK, som er oplyst til de enkelte medlemmer, og de samlede administrations- og investeringsomkostninger, som fremgår af resultatopgørelsen i PensionDanmarks årsrapport.

Endelig indeholder dokumentet en ledelseserklæring og en erklæring fra den uafhængige revisor.

Langt hovedparten af PensionDanmarks medlemmer er på markedsrente. Til at dække administrationsomkostninger opkræves alle medlemmerne et stykomkostningsbidrag på 297 kr. om året. Herudover er det enkelte medlem belastet med administrationsomkostninger vedrørende sundhedsordningen samt investeringsomkostninger, som for hovedpartens vedkommende er indirekte. Medlemmerne på markedsrente er investeret i alderspuljer, hvor aktivsammensætningen afhænger af alderen. Risikoen aftrappes med stigende alder. Da de mest risikofyldte aktiver oftest er de dyreste at administrere, vil de yngre medlemmer have højere investeringsomkostninger pr. opsparet krone end de ældre medlemmer.

Metodebeskrivelse

Tabel 1. Metodebeskrivelse

Omkostningselement	Metode / Kilde	Fordelingsnøgle
Direkte administrationsomkostninger	<p>De årlige direkte administrationsomkostninger er 297 kr. for almindelige medlemmer og 60 kr. for lærlinge. De månedlige direkte administrationsomkostninger beregnes som de årlige direkte administrationsomkostninger delt med 12 og multipliceret med det antal måneder, et medlem har haft sin ordning hos PensionDanmark i 2021.</p> <p>Der tillægges en andel af omkostningerne vedrørende PensionDanmarks sundhedsordning. Medlemmernes andel beregnes som årets samlede omkostninger fra ordningen fordelt i forhold til det antal måneder, medlemmerne har været omfattet af sundhedsordningen i 2021.</p>	Der foretages ikke yderligere fordelinger.
Indirekte administrationsomkostninger	Ikke relevant for selskabet.	
Risikoforrentning af egenkapital	Risikoforrentning beregnes i forhold til den anmeldte overskudspolitik. Denne post er dog kun relevant for visse invalidepensionister tilkendt før 2009 og for visse pensionister tilkendt før 2000.	<p>Risikoforrentningen fordeles på det enkelte medlem i forhold til den enkeltes ultimo-depot.</p> <p>Al risikoforrentning fordeles mellem de medlemmer, med opsparingsdepot i de relevante bestande ultimo 2021.</p>
Risikoforrentning af særlige (individuelle eller kollektive) bonushensættelser	Ikke relevant for selskabet.	
Risikoforrentning af ansvarlig Indskudskapital	Ikke relevant for selskabet.	
Garantibetaling (markedsrente)	Ikke relevant for selskabet.	
Garantibetaling (gennemsnitsrente)	Ikke relevant for selskabet.	
Direkte investeringsomkostninger (markedsrente)	<p>For hovedparten af medlemmerne på markedsrente bestod de direkte investeringsomkostninger i 2021 af forvaltnings-, transaktions- og depotomkostninger for børsnoterede aktier og obligationer samt investeringsomkostninger afholdt direkte af PensionDanmark.</p> <p>For den meget begrænsede del af medlemmerne, som anvender muligheden for Frit Puljevalg, betales der kurtage ved køb og salg af eksterne fonde.</p>	<p>Omkostningerne bliver fordelt i forhold til medlemmernes månedlige ultimo-depot.</p> <p>Det månedlige ultimo-depot, der anvendes i beregningerne af ÅOK for det enkelte medlem, er eksklusive grundform 215 og 216 (hensættelser til invalide) og 235 (hensættelse til udbetaling ved død på livrente), da disse ikke vises som depot på medlemmernes årsopgørelse.</p>

Metodebeskrivelse fortsat

Omkostningselement	Metode / Kilde	Fordelingsnøgle
Indirekte investeringsomkostninger (markedsrente)	<p>Omkostningerne er primært i børsnoterede aktier og obligationer og 100 pct. ejede ejendomsdatterselskaber og fonde med unoterede aktier mv. Der medregnes følgende omkostninger pr. aktivkategori:</p> <ul style="list-style-type: none"> > For børsnoterede aktier indregnes samtlige faktiske omkostninger, som omfatter: Porteføljeforvaltning, administration, depotgebyrer, transaktionsomkostninger og andre omkostninger. > Unoterede aktier omfatter for langt hovedparten investeringer i fonde, hvor investeringsomkostningerne er opgjort efter seneste version af Forsikring & Pensions standardmodel. > For danske stats- og realkreditobligationer, obligationer udstedt af virksomheder med høj kreditvurdering samt hovedparten af højrenteobligationer indregnes samtlige faktiske omkostninger, som omfatter: Porteføljeforvaltning, administration, depotgebyrer, transaktionsomkostninger og andre omkostninger. > Øvrige højrenteobligationer samt lån mv. omfatter porteføljer med udenlandske obligationer i 100 pct. ejede investeringsforeninger, for hvilke der indregnes samme omkostningsarter som anført under danske stats- og realkreditobligationer. Der er endvidere investeret i fonde, hvor der anvendes standardsatser som angivet i seneste version af Forsikring & Pensions standardmodel. > Infrastrukturinvesteringer omfatter direkte investeringer i infrastrukturaktiver, hvor der er indregnet interne porteføljeforvaltningsomkostninger til at håndtere investeringerne og omkostninger til due diligence. Derudover er der investeret i fonde, hvor investeringsomkostningerne er opgjort efter seneste version af Forsikring & Pensions standardmodel. > På danske ejendomme (såvel 100 pct. ejede som delejede) indregnes: Interne omkostninger til forvaltning af aktivkategorien og mæglerhonorarer i forbindelse med salg og udlejning af ejendomme. Endvidere er indregnet omkostninger til due diligence. > For investeringer i banklån med høj sikkerhed er der indregnet porteføljeforvaltningsomkostninger til ekstern porteføljeforvaltning. 	<p>De indirekte investeringsomkostninger eksklusive omkostninger vedrørende gruppelevs- og erstatningshensættelser opgøres i procent af værdien af investeringerne for hver aktivkategori for hele året. Desuden opgøres de enkelte aldersgruppers aktivfordeling i procent for livrente og for ratepension, kapitalpension og aldersopsparring for høj, middel og lav risiko ultimo hver måned.</p> <p>Aktivfordelingen ultimo hver måned multipliceres med omkostningssatserne og summeres for at beregne en årlig omkostningssats pr. måned, pr. alder og pr. produkt. Til denne sats lægges en sats for omkostninger, der ikke kan fordeles på de enkelte aktivkategorier. For medlemmer med Frit Puljevalg ligger en opgørelse af de individuelle medlemmers aktivfordeling ultimo hver måned til grund for fordelingen.</p> <p>1/12 af de beregnede omkostningssatser multipliceres med medlemmernes depoter ultimo hver måned og summeres for at fordele investeringsomkostningerne til medlemmerne.</p> <p>Det månedlige ultimo-depot, der anvendes i beregningerne af ÅOK for det enkelte medlem, er eksklusive grundform 215 og 216 (hensættelser til invalide) og 235 (hensættelse til udbetaling ved død på livrente), da disse ikke bliver vist som depot på medlemmernes årsopgørelse.</p> <p>Investeringsomkostninger vedrørende erstatnings- og gruppelevshensættelser fordeles i forhold til det antal måneder, et medlem har været registreret som aktivt, bi-dragsfritaget eller hvilende i 2021.</p>

Metodebeskrivelse fortsat

Omkostningselement	Metode / Kilde	Fordelingsnøgle
Indirekte investeringsomkostninger (markedsrente)	Omkostninger, der relaterer sig til investering af egenkapitalen, fordeles ikke.	
Direkte investeringsomkostninger (gennemsnitsrente)	En andel af de samlede direkte investeringsomkostninger svarende til fordelingen mellem gennemsnits- og markedsrente for de samlede investeringsaktiver.	De direkte investeringsomkostninger på gennemsnitsrente fordeles på baggrund af det enkelte medlems depot og andel af akkumulerede værdireguleringer og kollektivt bonuspotentiale ultimo året.
Indirekte investeringsomkostninger (gennemsnitsrente)	De garanterede bestande er udelukkende investeret i stats- og realkreditobligationer udstedt i Danmark og øvrige Vesteuropa samt afledte renteinstrumenter. Der indregnes samtlige faktiske omkostninger, som omfatter: Porteføljeadministration, administration, depotgebyrer, transaktionsomkostninger og andre omkostninger. Desuden indgår ikke-aktivespecifikke omkostninger og omkostninger, der relaterer sig til de ufordelte kundemidler.	De indirekte investeringsomkostninger på gennemsnitsrente fordeles på baggrund af det enkelte medlems depot og andel af akkumulerede værdireguleringer og kollektivt bonuspotentiale ultimo året.
Mægleromkostninger	Ikke relevant for selskabet.	
Omkostnings- og risikoresultat	Ikke relevant for selskabet.	

Afstemningsskema

Tabel 2. Afstemningsskema

Nr.		Kr.
1a	Summen af ÅOK oplyst til medlemmerne	1.649.480.480
1b	Summen af ÅOK fordelt på medlemmer, der enten har forladt selskabet, eller hvor policen er afgangsført	865.722
1c	Summen af ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant ¹	24.028.528
1d	Summen af endnu ikke oplyst ÅOK ²	30.959.056
1	Summen af ÅOK til medlemmerne	1.705.333.785

¹ Mindre bestand af medlemmer af tilsagnsordning (PKAD) og hensættelse til invalide samt dødsfald i garantiperiode.

² Aktuelle medlemmer i APK og PFC, førtidspensionister tilkendt før 2009 og pensionister tilkendt før 2000.

Tabel 3. Omkostningspost

Nr.	Omkostningspost	Gennemsnits- rente	Markedsrente	Sum
2	Administrations- og erhvervsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	893.114	265.332.545	266.225.659
3	Leje af egen domicilejendom	0	0	0
4	Mægleromkostninger	0	0	0
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	0	0	0
6	Administrationsomkostninger hos eksterne leverandører af forsikringsydelse	0	0	0
7	Administrations- og erhvervsomkostninger forbundet med SUL-forsikringer, jf. regnskabet	0	7.443.090	7.443.090
8	Over-/underskud på administrations- og erhvervsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen (modregningspost)	0	-34.342.549	-34.342.549
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	2.181.175	647.998.570	650.179.745
10	Øvrige investeringsomkostninger i fonde, datterselskaber, investeringsforeninger mv.	2.638.100	844.956.835	847.594.935
11	Over-/underskud på investeringsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen (modregningspost)	0	-1.153.100	-1.153.100
12	Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen (modregningspost)	-118.865	-21.874.481	-21.993.346
13	Risikoforrentning inklusive udligning af skyggekonti	2.452.999	0	2.452.999
14	Garantibetalinger	0	0	0
15	Omkostnings- og risikoresultat	0	0	0
16	Øvrige omkostninger, der specificeres	0	0	0
17	I alt	8.046.523	1.708.360.909	1.716.407.432
18	Forskellen mellem 1 og 17 ³			11.073.647

³ Den væsentligste del af forskellen mellem post 1 og post 17 tilskrives de antagelser og periodiseringer, der er gjort i forbindelse med omregningen af indirekte omkostninger pr. aktivkategori til en omkostning pr. depotkrone til brug for fordeling af investeringsomkostningerne blandt medlemmer i de respektive alders- og risikogrupper.

Erklæringer

Direktionens erklæring

Direktionen har dags dato behandlet og godkendt selskabets metodebeskrivelse og afstemningskema for opgørelse af ÅOK og ÅOP i regnskabsåret 2021.

Det er vores opfattelse, at metodebeskrivelse og afstemningskema er udarbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pensions bestyrelse om metodebeskrivelser (LP-information 44/19).

Det er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, der er redegjort for i metodebeskrivelsen, er i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pensions bestyrelse om omkostninger – herunder beregning af ÅOK og ÅOP (LP-information 44/19).

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de kundespecifikke ÅOK'er og selskabets faktiske omkostninger er udarbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-information 44/19).

København, den 31. maj 2022

Direktion

Torben Möger Pedersen
Adm. direktør

/ Susanne Østergaard Lundby
Direktør

Den uafhængige revisors erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP

Til ledelsen i PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab

Vi har i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 44/19 foretaget en gennemgang af metodebeskrivelse, afstemningsskema og beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årlige omkostninger i kroner) og ÅOP (årlige omkostninger i procent) for PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab for 2021.

Vores konklusion i erklæringen udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Opgørelsen af ÅOK og ÅOP er udformet med det formål at hjælpe selskabet med at opfylde henstillingen i LP-information 44/19. Som følge heraf kan erklæringen være uegnet til andre formål.

Selskabets metodebeskrivelse er dateret den 31. maj 2022.

Ledelsens ansvar for opgørelsen og fordelingen

Ledelsen har ansvaret for, at metodebeskrivelsen, afstemningsskemaet samt beregning og fordeling af omkostningselementer ved opgørelsen af ÅOK og ÅOP er udarbejdet i overensstemmelse med LP-information 44/19.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at beregne og fordele omkostningselementerne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på baggrund af vores gennemgang alene at udtrykke en konklusion om, hvorvidt selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og selskabets registreringer.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000 Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 44/19 fra Forsikring & Pension med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for vores konklusion.

EY Godkendt Revisionspartnerselskab er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorerets etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark.

Den udførte undersøgelse er foretaget ved hjælp af begrænsede stikprøver, interviews og proceduregennemgang, og vi har herunder påset, om

- > selskabet beregner omkostningselementerne, herunder ÅOK og ÅOP, på den måde, som selskabet har beskrevet i metodebeskrivelsen
- > der er overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af afstemningsskemaet, og årsregnskabet 2021 samt selskabets øvrige registreringer
- > de metodemæssige valg, som selskabet har redegjort for i metodebeskrivelsen, er anvendt i afstemningsskemaet
- > selskabet har udarbejdet en afstemning af, at samtlige opgjorte omkostninger er fordelt på selskabets kunder
- > selskabet har godtgjort, at det ÅOK og ÅOP, som den enkelte kunde oplyses om, svarer til de omkostninger, som selskabet beregningsmæssigt har pålignet kunden.

Vores undersøgelser har ikke omfattet:

- > Kontrol af fordelingen af de opgjorte omkostninger mellem de enkelte kunder og den enkelte kundes oplysninger om ÅOK og ÅOP.

Det er vores opfattelse, at de udførte undersøgelser giver et tilstrækkeligt grundlag for vores konklusion.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores undersøgelser, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er for vores konklusion, betydeligt mindre, end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

På grundlag af vores undersøgelser og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP ikke i alle væsentlige henseender er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse, afstemningsskema og selskabets øvrige registreringer.

København, den 31. maj 2022

EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Lars Rhod Søndergaard
statsaut. revisor
mne28632